

Наукові перспективи
Видавнича група

СУСПІЛЬСТВО ТА НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ

№ 2(10) 2025

*Тернопільський національний медичний
університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України*

Видавнича група «Наукові перспективи»

*Всеукраїнська Асамблея докторів наук з
державного управління*

Християнська академія педагогічних наук України

«Суспільство та національні інтереси»

№ 2(10) 2025

Київ – 2025

*Ivan Horbachevsky Ternopil National Medical
University*

Publishing Group "Scientific Prospects"

*All-Ukrainian Assembly of Doctors of Science in Public
Administration*

Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine

«Society and national interests»

№ 2(10) 2025

Kyiv – 2025

ЗМІСТ

СЕРІЯ «Освіта/Педагогіка»

Koryahin V.M. <i>STATUS AND TRENDS IN IMPROVING THE SYSTEM OF TRAINING OF HIGH-CLASS ATHLETES</i>	16
Nykyropets S.S., Melnyk O.D., Piddubchak S.Yu., Melnyk M.B., Kriutchenko O.O. <i>THE EFFICACY OF AI-DRIVEN PEDAGOGICAL STRATEGIES FOR FOREIGN LANGUAGE ACQUISITION IN HIGHER EDUCATION</i>	24
Zhadiaiev D., Pavlenko L., Zakharchuk O. <i>TEACHING PHILOSOPHY IN MODERN SCIENTIFIC AND COMMUNICATIVE ENVIRONMENT</i>	37
Акімова О.В., Сапогов М.В., Дяченко М.О. <i>РЕАЛІЗАЦІЯ ПОЛІКУЛЬТУРНОГО ПІДХОДУ У ЗМІСТІ ШКІЛЬНОГО КУРСУ ІСТОРІЇ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ</i>	48
Бабакіна О.О., Шуртигіна В.А. <i>КРЕАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ОСВІТИ</i>	59
Бродович Ю.Р., Росул Р.В., Фордзюн Ю.І., Полажинець М.В. <i>ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ. РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ</i>	67
Бродович Ю.Р., Серденко Т.В., Панченко О.Д. <i>МЕДІАОСВІТА В КОНТЕКСТІ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ: КАТЕГОРІЙНО-ДЕФІНІТИВНИЙ АНАЛІЗ</i>	80
Гармата О.М., Козіброда Л.В., Медведєва Л.М., Дудник О.К., Яковлів В.Л. <i>МУЛЬТИМЕДІЙНІ ЗАСОБИ ВИКЛАДАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ</i>	89
Герасименко О.В., Носаченко В.М., Ковальська К.В. <i>ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ГЕОГРАФІЇ</i>	99

УДК 001.891:37.091.33:007:004.77:316.4.051

[https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-2\(10\)-80-88](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-2(10)-80-88)

Бродович Юрій Романович кандидат сільськогосподарських наук, Мукачівський державний університет, тел.: 0671518801, <https://orcid.org/0009-0005-6458-3553>

Серденко Таїсія Володимирівна кандидат фізико-математичних наук, Мукачівський державний університет, тел.: 0933353109, <https://orcid.org/0000-0002-1157-6115>

Панченко Оксана Дмитрівна старший викладач, Мукачівський державний університет, тел.: 0505199748, <https://orcid.org/0009-0002-1497-7176>

МЕДІАОСВІТА В КОНТЕКСТІ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ: КАТЕГОРІЙНО-ДЕФІНІТИВНИЙ АНАЛІЗ

Анотація. Медіаосвіта є невід’ємною складовою безперервної освіти особистості, ефективним засобом розвитку творчої, самодостатньої та критично мислячої людини в умовах лавиноподібного наростання інформації. У статті подана система основних термінів, якими оперує медіаосвіта: медіа, медіазасіб, медіакультура, медіаграмотність, медіакомпетентність тощо. Термінологічне поле дослідження авторами представлено відповідно до Концепції впровадження медіаосвіти в Україні та наукових розвідок зарубіжних і вітчизняних учених, оскільки медіаосвіта – це предмет міждисциплінарних досліджень. Закцентовано увагу, що вперше термін «медіаосвіта» був вжитий на спільному засіданні сектору інформації ЮНЕСКО та Міжнародної ради з кіно та телебачення у 1973р. Медіаосвіта забезпечує знання того, як: аналізувати, критично осмислювати і створювати медіатексти; визначати їх джерела, соціальні, комерційні, культурні інтереси, контекст; інтерпретувати медіатексти і цінності, що розповсюджують медіа; добирати відповідні медіа для створення та розповсюдження власних медіатекстів та набуття зацікавленої в них аудиторії; отримання можливості вільного доступу до медіа як для сприйняття, так і для продукції. Медіаграмотність визначається як складова медіакультури, яка стосується вміння користуватися ІКТ, виражати себе і спілкуватися за допомогою медіазасобів, успішно здобувати необхідну інформацію, свідомо сприймати і критично тлумачити інформацію, отриману з різних медіа, відділяти реальність від її віртуальної симуляції, тобто розуміти реальність, сконструйовану медіаджерелами. Важливість медіаграмотності

отримала широке визнання в світі, однак в контексті сьогодення прогрес варіюється залежно від країни або регіону і часом страждає від нестачі фінансування та визнання.

Ключові слова: медіа, медіазасіб, медіаосвіта, медіаграмотність, медіакультура, медіакомпетентність.

Brodovych Yurii Candidate of Agricultural Sciences, Mukachevo State University, tel.: 0671518801, <https://orcid.org/0009-0005-6458-3553>

Serdenko Taisiia Candidate of Physical and Mathematical Sciences, Mukachevo State University, tel.: 0933353109, <https://orcid.org/0000-0002-1157-6115>

Panchenko Oksana Senior Lecturer, Mukachevo State University, tel.: 0505199748, <https://orcid.org/0009-0002-1497-7176>

MEDIA EDUCATION IN THE CONTEXT OF TODAY'S CHALLENGES: A CATEGORICAL AND DEFINITIONAL ANALYSIS

Abstract. Media education is an integral part of a person's lifelong learning, an effective means of developing a creative, self-sufficient and critically thinking person in the face of an avalanche of information. The authors have presented a system of basic terms used in media education: media, media tool, media culture, media literacy, media competence, etc. The terminological field of the research has been presented by the authors in accordance with the Concept of Implementation of Media Education in Ukraine and scientific research by foreign and national scholars, since media education is a subject of interdisciplinary research. The authors have emphasized that the term “media education” was first used at a joint meeting of the UNESCO Information Sector and the International Council on Film and Television in 1973. Media education provides knowledge of how to: analyze, critically comprehend and create media texts; identify their sources, social, commercial, cultural interests, and context; interpret media texts and the values that media disseminate; select appropriate media to create and disseminate one's own media texts and gain an audience interested in them; and gain free access to media for both perception and production. Media literacy has been defined as a component of media culture, which refers to the ability to use ICT, express oneself and communicate through media, successfully acquire the necessary information, consciously perceive and critically interpret information from various media, separate reality from its virtual simulation, i.e. understand the reality constructed by media sources. The importance of media literacy has been widely recognized worldwide, but in today's

context, progress varies by country or region and sometimes suffers from a lack of funding and recognition.

Keywords: media, media tool, media education, media literacy, media culture, media competence.

Постановка проблеми. В контексті подій сьогодення, в умовах воєнного стану в Україні, медіаосвіта стає фундаментальною складовою інформаційної безпеки нашої держави, відіграє стратегічну роль у вихованні патріотизму молоді, формуванні української ідентичності. Поряд з тим, медіаосвіта є одним з головних чинників забезпечення відкритості суспільства щодо сучасних швидко змінюваних знань і наближення змісту освіти до потреб повсякденного життя людини. Не втрачають значення і традиційні завдання медіаосвіти, які полягають у запобіганні вразливості людини до медіаманіпуляцій і медіанасильства, втечі від реальності, у профілактиці поширення медіазалежностей.

У багатьох країнах медіаосвіта функціонує як система, що стала невід'ємною частиною, з одного боку, загальноосвітньої підготовки молоді, з другого – масових інформаційних процесів. Вона включена до глобалізаційних перетворень і є складовою гарантування конкурентоспроможності економіки, нерозривно пов'язана з розвитком демократії в умовах інформаційного суспільства. Проблема мас-медіа в Україні набула особливої актуальності у XXI ст. у зв'язку з інформаційними війнами, поширенням нових медіа, що впливають на розвиток дітей і молоді як позитивно, так і негативно. Тому й виник інтерес до історії їхнього розвитку, до категорійно-понятійного апарату.

Варто зазначити, що, розуміння медіаосвіти зарубіжними та вітчизняними педагогами дещо відрізняється. Якщо на Заході акценти ставляться на формуванні автономної від медіа особистості, то в нашій державі – на опануванні медіаобладнанням та використанні можливостей медіа в освітньому середовищі. Також, до прикладу, європейські вчені найчастіше використовують дефініцію «медіаосвіта», а канадські й американські науковці – «медіаграмотність». В Україні відбувається теоретичне осмислення світового досвіду в галузі медіа, відповідно, застосовуються різні підходи до ототожнення чи диференціації цих понять. Водночас варто брати до уваги термінологічне поле дослідження відповідно Концепції впровадження медіаосвіти в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз фахової літератури дає підстави стверджувати, що медіаосвіта як наукова проблема досліджується вітчизняними та зарубіжними вченими за різними напрямками. До прикладу, В. Колесниченко, А. Новікова вивчають окремі теоретичні і практичні питання впровадження медіаосвіти; Г. Онкович, О. Федоров, У. Шпаковський

розкривають міждисциплінарні аспекти розвитку медіаосвіти; дидактичні положення медіакомпетентнісного підходу до навчання висвітлюють А. Єрмоленко, С. Шейбе; порівняльно-педагогічні аспекти медіаосвіти розкриті у наукових розвідках Д. Бачинського, Н. Габор, С. Чеунг тощо. Цінною для нас є думка А. Литвина, який зазначав, що завданням медіаосвіти є формування критично мислячої, соціально активної, комунікативної особистості, яка вільно й осмислено орієнтується в медіапросторі. Незважаючи на те, що вже протягом значного часу в світі розробляється теорія та практика медіаосвіти, остаточної визначеності в цьому терміні немає.

Мета статті – провести ретроспективний аналіз досліджуваної проблеми і уточнити сутність основних дефініцій медіаосвіти.

Виклад основного матеріалу. Медіаграмотність і медіаосвіта розглядаються якосновні виклики для розвитку будь-якої країни світу. Логіка нашого дослідження спонукає нас, насамперед, до уточнення дефініції «медіа».

Термін «медіа» (з лат. *medium* – той, що знаходиться в середині, займає проміжну позицію) в англійській мові визначається як посередник: засіб або спосіб комунікації [6]. Медіа – це щось, що є посередником між тим, хто надає інформацію, і тим, хто її отримує. Це канали та інструменти, які використовують, щоб зберігати, передавати й подавати інформацію. А ще це середовище, засіб, проміжна стадія, оточення, те, що знаходиться в спільному користуванні. Окрім того, медіа – це різного роду предмети і пристрої, що переказують споживачам інформацію через слова, образи, звуки та уможливають виконання окреслених інтелектуальних і мануальних функцій.

Одним із ключових у медіаосвітній діяльності є поняття «медіазасіб». Проте труднощі виникають не лише у визначенні дефініції, а й щодо того, які засоби можна назвати медійними, а які – ні. Часто вчені використовують термін «медіазасіб» як синонім до «медіа», але зазвичай у тлумаченні науковців «медіа» – ширше поняття, яке охоплює дидактичні засоби, їх наукову підтримку [2]. У Словнику української мови медіазасіб трактується як засіб поширення інформації, що характеризується: спрямованістю до масової аудиторії; загальнодоступністю; корпоративним характером виробництва і поширення інформації [6]. Як показує практика, різноманітність медіазасобів зумовила потребу їхньої класифікації. Найбільш поширеним є поділ відповідно до каналу сприйняття на: візуальні (преса, книги, таблиці, фотографії, малюнки), аудальні (радіо), аудіовізуальні (фільми, телевізійні програми, театральні вистави).

Вважається, що вперше термін «медіаосвіта» був вжитий на спільному засіданні сектору інформації ЮНЕСКО та Міжнародної ради з кіно та телебачення (1973р.). Деякі науковці зазначають, що першу навчальну програму з медіаосвіти розробив канадський учений М. Мак Люен у 1959 р., а активне

застосування медіаосвіти в освітньому процесі розпочалося в 60-х р. ХХ ст. у Великій Британії, Канаді, Німеччині, США, Франції тощо. При цьому завданням медіаосвіти було сформувати інформаційну культуру та підготувати до життя в інформаційному суспільстві [2]. У Концепції впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція) він трактується як частина освітнього процесу, спрямована на формування в суспільстві медіакультури, підготовку особистості до безпечної та ефективної взаємодії із сучасною системою мас-медіа, включаючи як традиційні (друковані видання, радіо, кіно, телебачення), так і новітні (комп'ютерно опосередковане спілкування, інтернет, мобільна телефонія) медіа з урахуванням розвитку інформаційно-комунікаційних технологій [3].

У працях учених дефініція «медіаосвіта» тлумачиться по різному. До прикладу, медіаосвіта це: напрям у педагогіці, спрямований на вивчення закономірностей масової комунікації; практика підготовки дитини до ефективної взаємодії з новітніми технічними засобами; науково-освітня сфера діяльності, метою якої є допомога індивідові сформувати психологічний захист від маніпуляції з боку мас-медіа і розвинути інформаційну культуру; процес розвитку особистості за допомогою і на матеріалі мас-медіа з метою формування культури спілкування з медіа, творчих, комунікативних здібностей, критичного мислення, умінь повноцінного сприйняття, інтерпретації, аналізу та оцінки медіатекстів, навчання різних форм самовираження за допомогою медіатехніки тощо [1; 2; 5; 6].

А. Литвин вважає, що медіаосвіта – це навчання на матеріалі та за допомогою ЗМІ, кінцева мета якого – медіаграмотність, здатність до критичного сприйняття медіаповідомлень. При цьому він ґрунтується на думці, що основним завданням медіаосвіти є підготовка нового покоління до життя в сучасних інформаційних умовах, до сприймання й розуміння різної інформації, усвідомлення наслідків її впливу на психіку тощо (хоча і висловлює спірне судження стосовно того, що у порівнянні з традиційним навчанням, медіаосвіта більше спрямована не на логічну, а на чуттєву сторону пізнання) [4].

У фаховій літературі з проблеми дослідження можемо знайти, що медіаосвіта – це технічні засоби створення, запису, копіювання, тиражування, зберігання, розповсюдження, сприйняття інформації та обміну її між суб'єктом (автором медіатексту) і об'єктом (масовою аудиторією), а саме: друк, фотографія, радіо, кінематограф, телебачення, відео, мультимедійні комп'ютерні системи, включаючи Інтернет.

Варто зазначити, що у літературі з проблеми дослідження іноді плутають медіаосвіту та власне мас-медіа. А. Литвин вважає, що найважливішими аспектами медіаосвіти є: пошук потрібної інформації в різних джерелах; встановлення зв'язків між різними інформаційними джерелами; виділення

головного в інформаційному повідомленні; добування з інформації необхідних даних, їх систематизація; розуміння спрямованості інформаційного потоку, мети комунікації; виявлення помилок, які спотворюють одержану інформацію; сприйняття і розуміння різних точок зору на одне повідомлення; створення власних аргументованих висловлювань відносно повідомлення; складання рецензій на інформаційні повідомлення; перетворення одного виду інформації на інший (вербальну на візуальну); перетворення інформації, виходячи з особливостей аудиторії; визначення форми викладу інформації, адекватної її змісту; оволодіння найпростішим інструментарієм роботи з інформацією [3].

Аналіз підходів учених до визначення понять, основних термінів Концепції впровадження медіаосвіти в Україні, власні наукові пошуки дають змогу трактувати «медіаосвіту в навчальних закладах» як частину освітнього процесу, якому притаманна трикомпонентна структура (навчання про медіа, через медіа та для медіа), що реалізується завдяки комунікації педагогів, батьків, здобувачів освіти, громадськості і передбачає формування вміння критичного, свідомого, відповідального сприймання інформації в усіх учасників партнерської взаємодії.

В умовах високої медіанасиченості простору вкрай необхідними є медіаосвітні технології. У науковій літературі численними є трактування цього поняття. Учені розглядають медіаосвітні технології як спосіб організації освітнього процесу з використанням друкованих, аудіовізуальних, комп'ютерних та інтернет-технологій для підготовки здобувачів освіти до ефективної взаємодії з елементами сучасних медіасистем; як використання різних засобів інформаційних технологій в освітньому процесі; як науково обґрунтовану систему забезпечення педагогічної діяльності із застосуванням медіа, що передбачає використання об'єктами освітнього процесу різних засобів мультимедіа, створення власних медіапродуктів, критичний аналіз медіатекстів різної модальності відповідно до навчальної мети. Але найповніше критеріям освітніх технологій відповідає таке визначення: «медіаосвітня технологія» – це технологічний процес усіх можливих дій, способів, методів побудови освітньої діяльності із залученням медіазасобів для формування медіакультури особистості на трьох основних рівнях: медіаграмотність, медіакомпетентність та медіаобізнаність [2; 4].

У Концепції впровадження медіаосвіти в Україні дефініція «медіаграмотність» визначається як складова медіакультури, яка стосується вміння користуватися інформаційно-комунікативною технікою, виражати себе і спілкуватися за допомогою медіазасобів, успішно здобувати необхідну інформацію, свідомо сприймати і критично тлумачити інформацію, отриману з різних медіа, відділяти реальність від її віртуальної симуляції, тобто

розуміти реальність, сконструйовану медіаджерелами, осмислювати владні стосунки, міфи і типи контролю, які вони культивують [3].

Аналіз цього визначення дає змогу вважати медіаграмотність результатом медіаосвіти. Такої ж думки дотримуються В. Іванов, О. Шкоба, які, аналізуючи підходи до визначення понять у галузі медіаосвіти, зазначають, що мета медіаосвіти – досягнення медіаграмотності. «Медіаграмотність, – стверджують науковці, – це набуті під час навчання навички аналізу та оцінки медіа» [2]. Це здатність отримувати доступ до комунікації, а також аналізувати, оцінювати та продукувати її в різноманітних формах. Асоціація медіаграмотності трактує її як освітню ініціативу, яка має на меті підвищити рівень розуміння та задоволення учнів від того, як працюють медіа, як вони розкривають зміст, як вони організовані та як медіа вибудовують реальність.

Близьким за значенням до терміна «медіаграмотність» є поняття «медіакомпетентність». У Концепції впровадження медіаосвіти ця дефініція трактується як рівень медіакультури, що забезпечує розуміння особистістю соціокультурного, економічного і політичного контексту функціонування медіа, засвідчує її здатність бути носієм і передавачем медіакультурних цінностей, смаків і стандартів, ефективно взаємодіяти з медіапростором, створювати нові елементи медіакультури сучасного суспільства, реалізовувати активну громадянську позицію [3].

Здійснивши ґрунтовний аналіз змісту дефініцій, узагальнивши підходи зарубіжних та українських учених до трактування сутності понять у медіаосвітній діяльності, науковці доходять висновку, що такі терміни, як «медіакультура», «медіаграмотність», «медіаосвіта», «інформаційна компетентність», часто використовуються, як синоніми до «медіакомпетентності» [2]. На основі узагальнень варто зауважити, що поняття «медіакомпетентність» більш точно визначає суть наявних в особистості знань і вмінь, які дають змогу використовувати, критично аналізувати, оцінювати й передавати медіатексти в різних видах, формах і жанрах, аналізувати складні процеси функціонування медіа в соціумі [1].

Як показує практика, у англomовних країнах більшого поширення набув термін «медіаграмотність», у трактуванні якого робиться акцент на розвиток уміння критично мислити, аналізувати та оцінювати зміст медіаповідомлення, жити та працювати в світі образів та звуків, які сьогодні, так само, як і друковані тексти, є носіями інформації. Тобто робиться акцент на прикладному аспекті розгляду означеного поняття. Українські науковці в своїх дослідженнях частіше використовують дефініцію «медіаосвіта», розглядаючи її як процес розвитку особистості для життя в світі медіа, а «медіаграмотність» – як результат медіаосвіти. Зважаючи на світові тенденції та вітчизняний досвід, ми вважаємо доцільним використання поняття «медіаосвіта» для

загального позначення процесу здобуття такого типу освіти та «медіаграмотність» як її результату.

Висновок. Таким чином, одним із важливих аспектів у процесі реалізації медіаосвіти в контексті сьогодення є визначення сутності основних її дефініцій. Аналіз дефініцій засвідчує існування таких взаємозв'язків між ними: найширшим поняттям є медіакультура, йому підпорядковується медіаосвіта, результатом якої є сформованість медіаграмотності й медіакомпетентності, при цьому використовуються медіаосвітні технології. Центральним поняттям медіаосвіти виступає медіакомпетентність, яка характеризується такими критеріями: розуміння видів впливу медіа на людину і суспільство, вміння уникати маніпуляцій; уміння здійснювати правильний вибір медіа; вміння користуватися різними медіатехнологіями, вести пошук необхідної інформації; уміння самому створювати медіапродукти. Як бачимо, ці визначення свідчать про фокусування вітчизняної педагогіки у бік використання медіа, тоді як у європейських країнах акцентується увага на розвиток критичного мислення. Подальші дослідження спрямовані на вивчення зарубіжної практики щодо формування медіакомпетентності здобувачів вищої освіти.

Література:

1. Бабій Р. О. Аналіз підходів до визначення понять «медіаосвіта», «медіаграмотність», «медіапедагогіка». *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна»*. 2013. № 1 (7). С. 11–14.
2. Абетка медіа. За загал. ред. В. Ф. Іванова. Київ: Академія української преси. Центр вільної преси. 2015. 177 с.
3. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція)/ за ред. Л. А. Найдюнової, М. М. Слюсаревського. Київ, 2016. 16 с.
4. Литвин А. Завдання медіаосвіти в контексті підвищення якості професійної підготовки [Електронний ресурс] URL: http://www.nbu.gov.ua/por_tal/Soc_Gum/Pippo/2009_4/Lytvyn.Htm.
5. Мороз О. О. Медіа-освіта: історичний аспект розвитку. *Освітологічний дискурс*. 2011. № 1. С. 1–11.
6. Словник української мови в 11 т. URL: http://ukrlit.org/slovnyk/slovnyk_ukrainskoi_movy_v_11_tomakh
7. Шуляр В. І. Від медіаграмотності до медіакультури: навчально-методичний комплекс медіазанять. Миколаїв: ОІППО. 2016. 68 с.

References:

1. Babii, R. O. (2013). Analiz pidkhodiv do vyznachennya ponyat' «mediaosvita», «mediahramotnist'», «mediapedahohika» [Analysis of approaches to defining the concepts of “media education”, “media literacy”, “media pedagogy”]. Collection of scientific papers of the Khmelnytsky Institute of Social Technologies of the University “Ukraine”, Vol. 1 (7), pp. 11–14 [in Ukrainian].
2. Ivanov, V.F. (2015). Abetka media [Media Alphabet]. Kyiv: Academy of Ukrainian Press. Center for Free Press, 177 p. [in Ukrainian].

3. Naidyonova, L.A., Slyusarevsky, M.M. (2016). Kontsepsiya vprovadzhennya mediaosvity v Ukrayini (nova redaktsiya) [Concept of the implementation of media education in Ukraine (new edition)]. Kyiv, 16 p. [in Ukrainian].

4. Lytvyn, A. Zavrannya mediaosvity v konteksti pidvyshchennya yakosti profesiynoyi pidhotovky [Tasks of media education in the context of improving the quality of professional training]. Available at: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Pippo/2009_4/Lytvyn.Htm. [in Ukrainian].

5. Moroz, O. O. (2011). Media-osvita: istorychnyy aspekt rozvytku [Media education: historical aspect of development]. Educational discourse. Vol. 1, pp. 1–11 [in Ukrainian].

6. Slovnyk ukrayins'koyi movy v 11 t. [Dictionary of the Ukrainian language in 11 volumes]. Available at: http://ukrlit.org/slovnky/slovnky_ukrainskoi_movy_v_11_tomakh [in Ukrainian].

7. Shulyar, V. I. (2016). Vid mediahramotnosti do mediakul'tury: navchal'no-metodychnyy kompleks mediazanyat [From media literacy to media culture: educational and methodological complex of media classes]. Mykolaiv: OIPPO, 68 p. [in Ukrainian].

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>